

„STRAŽA“

izbaja v pondeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 56

Maribor, dne 12. maja 1909.

Letnik I.

Do popolne zmage!

Pošteno je obračunalo slovensko ljudstvo dne 7. maja z Narodno stranko. Take gorostasne zkušnje celjski liberalci gotovo niso pričakovali. Saj so bili docela prepričani, da bo Brinar zmagal. Pisali so v „N. D.“:

„Položaj je za klerikalca Pišeka obupen, ker je vse prepričano, da ne sodi za poslanca tega okraja. V nobenem slučaju, se zmaga Narodni stranki ni tako naravnost sama ponujala, kakor glede Fr. Brinarja.“

„Zmaga gospoda Franca Brinarja dne 7. maja je zagotovljena.“

„Shodi so pokazali, da uživa Franc Brinar povsod simpatije. Razpoloženje za Franca Brinarja je po večini okrajev ugodno.“

7. maj je pa pokazal, kako grozno so se liberalci zmotili in kake simpatije uživa Brinar povsod s tem, da je dobil kandidat S. K. Z. Franc Pišek celih 4274 glasov več kakor pa liberalni učitelj Brinar.

Zanimivo je tudi primerjati poročila raznih shodov v liberalnih listih z izidom volitev v dotičnih krajih. „V Podgorju bo dobil vse glasove Brinar“, so pisali in dobil jih je 5, Pišek pa 32. O Blanci so pisali, da dobi Brinar lepo število glasov in res je dobil cela dva. Na volilnem shodu za mozirsko okoličjo so se vsi volilci izrekli za volitev narodnega kandidata splošne kurije Franca Brinarja za dne 7. maja in Brinar je dobil 7. maja 0 glasov, Pišek pa 100. In tako bi lahko navedli še celo vrsto enakih primerov.

Ni se tedaj čuditi, da so sedaj vsled tako velikanskega poraza, liberalci čisto poparjeni. Presneto slabo so sodili slovensko ljudstvo, če so mislili, da se bo dalo tako izlahka vjeti na limanice. Slovensko ljudstvo je dobro in značajno, zato se drži tiste stranke, o kateri je prepričano, da dela v njegov blagor in ta stranka je S. K. Z.

Slovensko ljudstvo dobro ve, da je Narodna stranka razdvojila vrste štajerskih Slovencev in sicer v trenutku, ko je z novo volilno postavo za drž. zbor za Slovane nastopila ugodnejša doba. To želo Narodne stranke je bil politični zločin na slovenskem narodu in izreč se mora vsestransko priznanje tistim krogom, kateri so nasproti tej stranki osnovali kmečko stranko, katera zastopa ne le vse točke prejšnjega programa složno skupno delujočih štajer-

skih Slovencev, ampak je upoštevaloč tok časa, privzela vse točke agrarnih strank. Vse to slovensko ljudstvo ve in najboljši dokaz za to je 7. majnik 1909.

Trdno smo prepričani, da bo slovensko ljudstvo tudi 17. maja stalo prav tako odločno na strani S. K. Z. Sijajna zmaga 7. maja nas ne sme uspa-vati, pač pa vspodbujati, k nadaljnjemu delu. 7. maja smo zmagali, ker so nas naši pristaši ubogali, ko smo jim klicali: Vsi na volišče! Ta klic nam bodi za geslo tudi 17. maja in zmaga S. K. Z. na čeli črti je zagotovljena.

Raznoterosti.

Opozorjamo svoje somišljenike, naj poučujejo volilce, da je treba v volilnem okraju Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, nadalje v volilnem okraju Ptuj, Ormož, in slednjič v volilnem okraju Celje, Laško, Vrnsko, Gornjigrad voliti po dva poslanca, torej je treba tudi po dva kandidata napisati na glasovnico.

Volilci morajo dne 17. maja vzeti seboj modro izkaznico (legitimacijo) in belo glasovnico. Na glasovnico se zapiše ime kandidata, stan in bivališče. Legitimacijo je treba shraniti, če bi prišlo do ožje volive.

Prosimo somišljenike, da delajo od volilca do volilca, naj gredo dne 17. maja na volišče in volijo kandidate S. K. Z. Samo intenzivna agitacija nam je dne 7. maja pomagala do sijajne zmage, samo ž njo bomo zmagali tudi dne 17. maja.

Delo, ne zmaga. Liberalna stranka je pred 7. majem sanjala o zmagi in ravno tako dela sedaj pred 17. majem. Sanjarji in piše v svojih listih, da bode zmaga dne 17. maja na njeni strani. Nam ne pristojata tako sanjarjenje. Ne govorimo sedaj o zmagi, ampak o delu za zmago. Treba je dela in agitacije, agitacije in dela. Dne 17. maja bo zmagala tista stranka, katera bo več delala. Pojdimo torej na delo!

Krivo bi bilo, ako bi se vsled krasne zmage dne 7. maja dali zazibati v spanje. Kaj takega se pri resni, trezni stranki ne sme zgoditi. Za dne 17. maja še je treba več dela in napore, nego je bilo za 7. maja.

Na razna vprašanja, zakaj ne priobčimo skupnega števila glasov, ki jih je dobil dr. Korošec pri

volitvah 7. maja, odgovarjamo, da natančno število glasov uradno še ni dognano. Ve se le toliko, da je dobil dr. Korošec od vseh oddanih glasov 90 odstotkov.

Dr. Medved kot samostojen kandidat. Vest, da je profesor dr. Medved prevzel kot samostojen kandidat v slovenskih spodnještajerskih trgih kandidatur, je vzbudila občno pozornost in se povsod — tudi v krogih, ki so z Narodno stranko v najožji zvezi — odobruje. Mi dobro dr. Antona Medveda poznamo ter vemo, kako vztrajno in marljivo na narodnem polju deluje. S svojim prijaznim vedenjem si je v vseh slojih pridobil mnogo odkritosrčnih prijateljev. Razvijte za njega po vseh spodnještajerskih trgih, ki volijo v tej skupini, najživahnejšo agitacijo, da bo voljen mož, ki je znan po vsem slovenskem Štajerju ter uživa povsod odkritosrčne simpatije. Z njim bi prišel v štajerski deželni zbor odlični zagovornik narodnih koristi, kojega zmožnosti so porok za najlepše uspehe.

Kukovec shod v Veržeju. Poroča se nam: Dne 9. maja nas je počastil jezični doktor Kukovec iz Celja. Iz Ljutomera je pritomala cela tolpa liberalcev častit celjskega preroka. Shod se je vršil pri Hedžetu. Kukovec je na vse pretege hvalil znani Cvetko iz Vučje vasi, najbolj pa nas je izenačilo, da se je zanj potegoval tudi naš nadučitelj gospod Šprager. Tega pač nismo od njega pričakovali. Lani so se ravno pristaši K. Z. zanj močno potegovali, da je sploh prišel v Veržej, mislili smo, da je miren in pameten mož. Žalibog, da smo se prevarili, prišel je sem liberalne zgage delat. Pri glasovanju so se vzdignile roke Ljutomerčanov in obeh nadučiteljev, domačini pa v veliki večini niso hoteli rok gor držati. Kukovec je med drugim priporočal, naj bi volili pri ožji volitvi socialdemokrata Horvateka. Zavedni tržani si bomo dobro premislili, bila bi sramota, če bi poslali v deželni zbor nezmožnega Kukoveca, ki že naprej pravi, da bo v deželnem zboru hodil s soc. demokrati, ne pa s svojimi slovenskimi tovariši. Naš kandidat je vrli rodoljub g. dr. Medved!

Mraz pred 200 leti. Letos nam je napravil mraz veliko škodo in je sploh cvetoči majnik doslej mrzel in neprijazen. Tudi l. 1709. je bilo tako. Takrat je o Binkoštih, ki so bile 20. maja, bil takšni mraz, da so vse trte pozeble. 1740. pa še je v majniku sneg ležal po rjavah in setve sploh niso mogle rasti.

Regulacija Cirknice. Na dne 14. maja dokčena komisija se je morala preložit radi nepričakovanih zadržkov na 3. junija 1909.

PODLISTEK.

Ura.

V sobi Rekarjeve babice je bilo zmirom tako strahotno tiho, mrtvaško. Dasi sta bili obe okni precej visoki in čisto omiti, vendar ni bila nikdar nobena stena popolnoma svetla: zdelo se je, kakor da je vse zavito v nekako motno, sivo meglo.

Pohišstvo je pričalo o izredni starosti. Velika, žolto-rudeča skrinja s čudovitimi, temnimi ornamentmi, — dva visoka, nerodna stola, — velika miza, ki je bila morda nekđaj bela, a je sedaj na Bog ve kakšen način popolnoma osivela, — visoka postelj, pogrnjena s temno-zeleno odejo, — moj Bog, vse tako grozno resno, dolgočasno —

V kotu na skrinji je sedela dan za dnem Rekarjeva babica.

Prejšnja leta je navadno držala na kolenih knjigo o življenju svetnikov ter čitala polglasno in z ustni šepetaje: zdaj pa so ji oči tako oslabele, da kljub vsem naočnikom in najskrajnejšim naporom ne more več razločevati meglenih, plešočih črk pred seboj. In tako sedi tiho, s prekrizanimi rokama; tresočo glavo in polodprtimi očmi ter premišljuje.

Ali ona ne misli in ne govori nikdar o sebi. Kadar se spominja davnih časov, tedaj vidi najbolj jasno take ljudi, ki jih je srečala le parkrat v svojem življenju.

Tako jo pride oni dan posetit sosedu in, kar sredi pogovora prične babica iznenadeno plakati.

— Kaj pa vam je, babica, da ste tako žalostni?

— Ah, glej, sosedu, — ali si jo poznala, Mirtičevo Franico? Pa kako bi jo ti poznala, ki si mlada. Glej, utonila je revica, ko je šla na potok po vodo. Ej, tako lepo, pridno dekle, pa umrje. Petdeset — dvainpetdeset — štiriinpetdeset let bo tega. Oh, oh, ubožica!

In babica je začela tako plakati, da se je so sedi že sitno in težko zdelo, ter je tiho odšla.

Čez par dni pa je ravno tako nanese, da jo mimogrede opomnila Mirtičeve Franice.

— Ej, pravi babica, utonila je, utonila. Pa kaj hočemo; — vsakega doleti — tega tako, — onega pa drugače.

Soseda malo zakašlja, obrne se v stran ter se začudi:

— Moj Bog, kakšna ženska! V nedeljo je pa tako plakala —

A kolikor je tudi babica slabela — leto je prešlo za letom in ona je še vedno kakor prej sedela v istem kotu na stari skrinji. Že od davna je govorila vsakomur, ki je prišel k nji:

— Umrjeti bo treba, umrjeti; smrt je na pragu. A lahko umrjem, — kaj pa me veže na ta svet?

In vselej se je ozrla po teh besedah na steno ter vzdihnila.

Tam nad njo je visela stara ura, vsa očrnela in zaprašena. Številke so bile zamazane — šesta in sedma se skoro niti več poznali nista, — večji kazalec je bil znatno na levo zakrivljen; uteži, razni svinčeni kosi in železni obroči viseli so na trakovih, katere je svoje dni, ko se je verižica utrgala, najbrže babica odstrigla od kakšnega starega predpasnika; — in pomislite, ura je kljub svoji častitljivi

starosti vedno jednako šla, to se pravi, za dve uri prekasno; nihalo je tiktakalo naprej in naprej, in to v nenavadnem, zamolklem glasu.

To je bila babičina ura. In babica jo je ljubila bolj kakor vse na svetu. Nihče se je ni smel dotakniti; a ravnala je na lahko, skrbno, kakor mati z bolnim detetom.

Srečen smehljaj je razjasnil kakor solnčni žarek ves njen obraz, ko so kolesca zadržala: tiktik-tik-tika — drrrrr. In babica se je še slajše namuzala:

— Ej, kako ti to ropoče, ubožica!

Ali babica je naposled popolnoma onemogla. Le težko, prav težko se je spravila zjutraj na skrinjo; a oni terek so ji opešale roke, ravno ko je zajutrkovala, tako da se ji je polila kava na krilo, od koder je pritekla potem v tankem eurku črez skrinjo na tla.

Babica je pripisovala to nezgodo svoji nerodnosti; a sosedu, mati Markova, ki ji je kuhala in nekoliko postregla, ta je babici odločno zapovedala, da naj je odslej pri mizi in ne na skrinji, kar se je babici sprva silno zamerilo.

Mati Markova je bila že petnajst let sem dolžna Rekarjevi babici dvesto goldinarjev. Dala jih je bratu, da je mogel v Ameriko, odslej pa ni bilo od njega nobenega glasu več, tako da sta obupali obe, babica in Markova.

— Hranila sem jih za stare dni, ko ne bodem mogla več gibati, — na, pa je tako. — Je že Bog hotel —

(Dalje prihodnjč.)

V pondeljek, dne 17. maja vsi na volišče.

Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer.

Ivan Roškar, državni poslanec, Malna

Fran Robič, deželni odbornik, Gradec.

Maribor. V torek popoldne je v Tegethofovi ulici povozil Wogenerjev hlapec 6 letnega dečka Vincenca Kaczorzyk, kateri je za svojo materjo bežal. Kriv je hlapec, ker je preneglo vozil.

Limbuš. Napadel je dne 9. maja t. l. na cesti v Limbušu tovarniški delavec Franc Kos viničarskega sina Blaža Deučman iz Limbuša brez vsacega vzroka in ga z nožem v trebuh in na desni roki težko ranil. Deučmana so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Limbuš. Dne 5. maja t. l. je nastal po noči v hlevu pri kolarju Jožefu Razboršek v Limbužu ogenj. Pri gašenju je Razboršek dobil na obeh nogah tako hude opekline, da se je moral podati v mariborsko bolnišnico. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Pogoreli shod Zemljičev pri sv. Barbari v Slov. gor. V nedeljo 9. maja popoldne je imel Dr. Gorišek kandidat, uskok Zemljič v Zimici pri sv. Barbari klaver shod. Iz bojazni pred „Kmečko zvezo“ si ga niti naznaniti ni upal, pa vendar se je zvedelo ter je par pristašev „Kmečke zveze“ šlo poslušat oziroma gledat, kake kozle bosta Zemljič in njegov impresarijo dr. Gorišek streljala. Žalibog, da so naši prišli nekoliko prepozno; kajti, takoj, ko so naši pristaši se pokazali na zborovališču, je dr. Gorišek iz strahu pred njimi zaključil shod. Kandidature Zemljičeve si liberalci niso upali, niti na glasovanje dati! To pač veliko pomeni! Liberalen shod je trajal le 20 minut! Kak vspeh je imel ta shod za Zemljiča, se vidi iz tega, da je eden kmet rekel: „Takoj ko smo videli doktorja Goriška, smo rekli: „Zemljič ne bo naš!“ In res, noben ni bil za Zemljiča, pač pa vsi za Roškarja Ivana. No, g. dr. Gorišek, ali je tukaj tudi „Heil“? Podpišem se pa, g. urednik, samo za Vas, toda zagotovem Vas, da moj podpis ni falsificiran.

Hvala lepa za pivo — g. dohtar Gorišek, tako je dejal neki čevljar na Zemljičevem shodu v Zimici, ko so se liberalci vračali domov! No, doktor Gorišek, zopet Vaša stara politika pri pivu; taka nam pač ne bo mnogo škodovala!

Sv. Trojica v Slov. gor. Gospod državni poslanec Roškar je priredil pretečeno nedeljo v prostorih Mulec svoj shod. Bilo je na shodu čez 100 zavednih kmečkih mož, kateri so s zanimanjem poslušali kandidatove besede. — Govoril nam je vsem iz srca — v sree. Takih mož potrebujemo, take moze hočemo za poslance. Jako nas je razveselilo, da so bili na shodu tudi zastopniki učiteljskega — naših mislij, našega duha! Škoda pa, da niso prišli gospodje „dohtarji“ od sv. Lenarta, bi vsaj slišali, kaj sodi ljudstvo o njih in njihovem kandidatu. Dne 17. maja pa vsi na volišče za naša kandidata Roškarja in Robiča.

Sv. Trojica v Slov. gor. Javen shod „na tihem“ je imel uskok Zemljič pretečeno nedeljo v Zg. Senarski pri tamošnjem nemškem županu Golobu, kateri ima v svojej gostilni na razpolago jedino le „Marburgerco“ in „Štajerca“. Se pozna, s kom da se bratijo liberalni uskoki. — Izpadlo pa je vse jako klaverno. Ljudje so res prišli, a ne poslušat Zemljiča, ampak krepčat svoje želodce v gostilno. — Poslušalo ga je par štajercijancev, par nevolilcev in pri kraju smo. Zemljiču in njegovemu adjutantju bi pač svetovali, naj ostane raje doma ter nas pusti pri miru! Glasov pa bode nabral po Slov. goricah ravno toliko, kakor pred par leti Mursa.

Ptuj, Ormož.

Anton Meško, župan, Lahonci

Josip Ozmec, župnik Sv. Lovrenc na Drav. polju.

Kandidat K. Z. Jožef Ozmec je priredil zadnjo nedeljo tri krasno uspele shode v Ormoškem okraju: ob 8 zjutraj pri Veliki Nedelji z več kakor 300, ob 11 pri Svetinjah z okrog 200 in popoldne ob 3 z do 150 volilci. Povsod se je pokazalo veliko navdušenje za program K. Z. in njene kandidate tako, da jim je v tem okraju zagotovljena lepa večina glasov.

Sv. Trojica v Halozah. „Sloga“ poje dr. Ploju nezasluzeno hvalo, da je nam on izposloval brezobrestna posojila. Čemu je pa vinorejski odsek? „Sloga“, le piši bolj pametno in povej resnico, da bi mi brez dr. Ploja še več dobili. „Tako je“, ljubi študent Vesenjak. Dr. Ploj se briga za naše vinorodne Haloze le ob času volitve. A kdo prej nas ne pozna, tistega tudi mi ne poznamo dne 17. maja, ko bodeta izvoljena: Anton Meško, župan, Lahonci in Josip Ozmec, župnik, Sv. Lovrenc, Dravsko polje.

Velika Nedelja. Shod kandidata kmečke zveze krasno uspel; kandidatura z navdušenjem sprejeta! Prišli so na shod tudi Narodovci in Štajercijanci ter si prijateljski stiskala roke! Kaj pomeni to? Ploj! ali razumete? Mi postopoma!

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. Naši drugače tako lepi župniji so velika nadloga oni študentje, ki leta in leta študirajo, pa ne izštudirajo. Pa kako domišljivi so! V politiki bi bili radi ministri, pa še za ministrante ne veljajo. Moškanjski Visenjak dela kaj „Sloko“ politiko za Ploja, samoškanski Visenjak je pa tako vezal otrobe na

shodu, da je bilo nas kmete sram, ker smo ga poslušali. Za napadanje duhovnikov in poštenih kmetov res ni treba študirati, treba le drznosti. A kateremu kmetu koristi kaj tako govorjenje. Kmet, ki spoštuje svoj stan, se ne bo dal komandirati od študenta, kmet ne bo poslušal študentov, ki niso nič in nimajo nič razven 24 ur prostega časa na dan, kmet ne bo poslušal študenta razven tedaj, če ga prosí kruha in luka. Čudno je to, če bi se nam Marječanom ponujalo dvajset kandidatov, star študent bo hvalil le najslabšega. Zato pa proč s študentovsko politiko! Kmet naj kmeta voli! Kmet naj spoštuje svoje kandidate, ki se ne sramujejo vere Dr. Ploj visi jako na Visenjakovem ščipalniku, mi kmetje pa ne bomo študentovski podrepaniki, mi volimo katoliške moze naše mogočne S. K. Z. Tudi pri Marjeti bomo zavedni kmetje zapisali na glasovnice: Anton Meško, župan, Lahonci in Josip Ozmec, župnik, Sv. Lovrenc, Dravsko polje.

Oho, Ploj! Da je Ploj obrnil hrbet K. Z., je znano celemu slovenskemu svetu in Ploju ni prineslo nobene časti. Toda kdor je enkrat nezvest, njemu ni zaupati. In res! Zadnjo nedeljo je dobroplačani hofrat Ploj zboroval pri Sv. Urbanu v doštariji, štajercijance Mariniča, in proti očitanjem kmečkih pristašev so ga najbolj vneto branili Čeh iz Ločkega vrha in Čeh iz Levanje, ki je volil nemški okrajni zastop v Ptuj. Nas kmete ptujski prvaki hujskajo pri volitvah v sovraštvo proti Nemcem, a sami se ž njimi vežejo, kadar jih potrebujejo. Takim ljudem mi ne moremo zaupati!

Plojevi shodi. V soboto dne 11. majnika je dr. Ploj priredil čudne shode pri Sv. Tomažu. Na „sluhaliji“ so bili zbrani tomaževski župan, učitelji in par drugih. Potem je pa Ploj v spremstvu svojih najzvestejših tomaževskih opredeljenih šel na Žvab k Arnušku. Tam je pošiljal po razne moze. Tako ginljiv prizor je baje to bil, da hudomušni ljudje pravijo, da si je Ploj hodil na Žvab po kopače. Med potjo so se baje gospoda kratkocasiš s tem, da so trgali Koroščeve letake in se smejali koščekom, ki so letali po zraku! Kako bo pa takrat, g. dr. Ploj, ko boste vi frčali s političnega polja dne 17. maja?!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tukaj je imela K. Z. zadnjo nedeljo volilni shod, na katerem je govoril deželni odbornik dr. E. Lampe iz Ljubljane. Opisoval nam je najprej potrebo in nadloge, ki tlačijo zlasti sedaj slovenskega kmeta. Razkladal nam je, kako uspešno deluje S. L. Si na Kranjskem kmečkemu ljudstvu v pomoč; to ni pesek v oči, to so sredstva, ki ne morejo ostati brez sadu: združništvo, denarni zavodi (tudi na Štajerskem), javen zavod — deželna banka, — ki naj pomaga polagoma razdolžiti kmečka posestva. Po isti poti kakor S. L. S. na Kranjskem, hodi na Štajerskem S. K. Z. Ista pa more le takrat kaj doseči, če se v nji složno deluje; vsi kmetje morajo biti kakor armada, se zvesto držati stranke, kakor vojniki svojih častnikov, le da si jih oni sami izberejo. Ta enota in disciplina se mora pokazati tudi pri volitvah; pristaši S. K. Z. bodo volili kandidate S. K. Z., zato pa seveda le take kandidate, ki se tudi sami zvesto držijo S. K. Z., ne da bi si samo ob času volitev izposodili njeno zastavo, potem pa jo odložili. Za nas sta torej prava moza, katerim oddamo svoje glasove, Ozmec in Meško. Poslušalci — bilo jih je kakih 200 — so pazljivo sledili izvajanjem gospoda Lampeta, ki je bil nekaterim še od katoliških shodov sem v najboljšem spominu. Nasprotoval ni nihče, pač pa so govorniku ob koncu burno pritrjevali.

Dornova. Zadnjo nedeljo je bil tukaj shod S. K. Z., na katerem sta govorila gospoda dr. Lampe in Miha Brenčič ml. Čeravno je Ploj imel en dan prej svoj klaverno shodek (v celem kakih 24 poslušalcev in še med temi polovica pristašev K. Z.) je vendar še enkrat poskušal po svojem študentu Vesenjaku svojo srečo. A smolo je imel ta ubogi Ploj s tem študentom, da še morda nikdar takšne. Vesenjak je namreč od Sv. Marjete in iz Mezgove pripeljal četico slogaških kričačev in nameraval, naš shod razbiti in zgago delati: pa je naletel na hud odpor od naše strani. Tistih pet ali šest kričačev, ki jih je med naše pristaše pomešal, mu je samo pomagalo do konečne blamaže: kajti kakor hitro se je kateri slogaš oglašil s svojim živio-Plojem!, že je slišal od nasprotne strani gromoviti: dol s Plojem, proč ž njim, živio Meško in Ozmec! Kljub tem zagam slogašev in Vesenjaka, njihovega četovodja, je vendar dr. Lampe s svojim krasnim govorom očaral vse poslušalce, tako da so mu naposled pritrjevali celo Vesenjakovi slogaši. Seveda bo pa to „Sloga“ zopet tajila. Govoril je na to tudi g. Miha Brenčič, ki je priporočal kandidature Ozmeca in Meška, kar so naši pristaši pozdravili z burnimi živio-klici. Vesenjak, kateremu se je tudi dala priložnost, da pokaže svojo modrost, pa je moral takoj umolkneti, kakor hitro je začel po svoji stari navadi udrihati po dr. Korošcu. Naši vrli pristaši so to pot res pokazali, da plojevcij nimajo v Dornovi ničesar iskati. Naj si to zapomni tudi Vesenjak; 17. maja pa bomo volili Ozmeca in Meška.

Sv. Tomaž. Minulo nedeljo je pri nas bil shod K. Z. Udeležilo se ga je nad 200 mož. Vodil je shod savski župan Rižnar. Gospod državni in deželni poslanec Pišek je najprej oznanil zborovalcem veselo novico, da sta v splošni kuriji bila izvoljena s častnimi večinami kandidata K. Z., namreč on sam in g. dr. Korošec. Razpravljal je o tem, kaj vse se je storilo v prid kmečkemu ljudstvu, odkar ima besedo v državnem zboru K. Z. Omenjal je, koliko dela čaka poslance v deželnem zboru, n. pr. prememba lov-

skega zakona, šolskih postav itd. To delo opravi pa lahko le mož, ki ima zdrav razum in ki pozna težnje kmečkega prebivalstva. Zato priporočam kandidature župana Meška in župnika Ozmeca. Navdušeno se sprejme! Povdarja, naj se ljudje ne dajo begati po napadih Narodne stranke. In ko je izjavil, da je to stranko najbolje prezirati, nastal je velik vihar priznalnega navdušenja. Mnogo zborovalcev je na gospoda poslance stavilo razna vprašanja, n. pr. glede cenitve zemljišč, živinskih ogledih, o žganjariji itd. Vsem izvajanjem gospoda poslance je sledilo viharno odobravanje. Za njim je govoril kaplan Stuhec. Opozarjal je na razne ponujajoče se stranke ter njih težnje. Priporočal je kandidata, K. Z. in pa pobijal kandidature dr. Ploja in Kolariča zlasti s stališča, ker ta dva hodita roko v roki z Narodno stranko, ki je protikmečka, protiverska in nenarodna. Shod je pokazal, da si tomaževski volilci nočejo omadeževati svojega imena s tem, da bi volili izdajice slovenskega kmečkega ljudstva! Zato bodo volili edino-le Meška in Ozmeca! Ploj mora pasti — se glasi v političnem ozračju.

Cirkovce. Dr. Ploj je natihoma obiskal našo župnijo. Spremljal ga je študent Beranič, ki pravi, da „Straža“ in Slov. Gospodar“ zapeljujeta kmete, da je žalostno, ker so dne 7. maja zmagali „črni“. Vi Beranič, kdo pa vas zapeljuje, da še niste končali svojih študij? Nad 30 let ste že stari, pa še nimate kruha in službe. Vi hočete naše vrle kmete učiti? Agitirajte rajši za sebe, da dobite službo prej, kakor postanete Abraham. Ploj ali njegov Vanč Kolarič le naj napravita shod, se bomo že pogovorili, ker mi kmetje nismo študentje brez dela, ampak za delo. Lahko pride cela tropa liberalnih študentov, zmagali bomo katoliški kmetje, ker Cirkovce so naše. Beranič naj nam pove, koliko kruha je že dobil od „črnih“, dr. Ploju pa naj naznani, da bo 17. maja v Cirkovcah se reklo: oj, Ploj, to je joj!

75 Plojevih krajcarjev v Mihovcah. Ko je pred dvema letoma polovico naše vasi pogorelo, nahajali smo se v strašni bedi, katero razume le nesrečen pogorelec. Ker nismo dobili nikake podpore od države ali dežele, smo očitali dr. Ploju to brezbriznost. In res, sedaj je prišla Plojeva podpora. Ploj je nam poslal ne po 75 ali 7 kron, temveč po 75 krajcarjev smo dobili. In za 75 krajcarjev bi sedaj morali voliti Ploja? Nikdar! 75 kr. je mogoče „lep dar“ lačnemu študentu, za kmeta pogoreleca je to nič. In dr. Ploj, ki ima skupaj nad 20.000 K letnih dohodkov, se hvali sedaj v svoji „Slogi“ s tem „lepim darom“. To je res lepo Plojevo delovanje! Če hoče dr. Ploj, mu vržemo nazaj te krajcarje, gotovo pa je, da dr. Ploja vržemo dne 17. maja v kot kot lenuharskega poslance. Dr. Ploj, srečno!

Rogatec, Šmarje.

Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.

Čujte Berlisga! Na lepaku, ki ga je podpisal sam žetalski Berlisg, je tudi ta le stavek, ki nam kaže Berlisgovo inteligenco v pravi luči: „Ob enem s prevzetjem kandidature pa me je prešinila zavest velikih nalog, ki me v slučaju izvolitve v deželnem zboru čakajo.“ To momentano „prešinenje“ je gotovo izredno zanimiv psihološki slučaj. Za to bi bilo gotovo boljše, da gre Berlisg k psihologom, ne pa v deželni zbor. Vsak, kamor spada!

Laži proti Vrečku, berlisgajo te dni po belem šmarsko-rogaškem okraju na posebnih izdajah „N. L.“ To dokazuje, da si je Berlisg nabral v teku 20-letnega „delovanja“ v okraju mnogo denarja, da si lahko dovoljuje take špase in plačuje posebne izdaje celjskega lističa. Ni nam pač treba nastopati proti takim obrekovanjem, kakor so v tem letaku. Stranka, ki tako laže in obrekuje, ni poštena stranka, za to tudi njenega kandidata ne bomo volili. Vrhutega je Berlisg tujec v našem okraju, ni kmet, je privandral ubog k nam in si nabral mnogo denarja med kmeti. To mu naj zadostuje, v deželni zbor pa bomo poslali domačina in kmeta Jak. Vrečkota iz Ponikve.

Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg.

dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

Slovenjgradec. Boljšega, vzornejšega, izvežbanjšega kmeta v celem volilnem okraju Marenberg—Slovenjgradec—Šoštanj ni in ga ni, kakor je advokat Božič; saj si je priboril celo čast doktorske jezičnosti. Jezičnosti pa jezičnosti! In vendar ga mi kmetje ne maramo. Zakaj ne?

1. Ker nam je previsok, prejezičen; mi smo mu pa pregmajni: za podrepanike nas ima, za farske podrepanike; Take priimke nam daje, tako nas sramuje kar v obraz na liberalnih shodih! In mi kmetje naj bi temu možu na tako zaničevanje poljubljali roko in šibo, s katero nas tepe po liberalnih shodih! In mi naj bi ga volili za svojega poslance! Nikoli in nikdar, pa nikdar! Nismo več otroci! Pa še z kolarji se ne sme ravnati dandanes več tako, kakor ravna znani kandidat liberalnih učiteljev z nami, ki mu nismo nič dolžni, najmanj pa dolžni, kar na slepo ga voliti! Kmetje! Kdor še ima količkaj stanovskega ponosa v sebi, mu mora kri zavreti ob ta-

kem zaničevanju! In kdor še drži le količkaj na svojo osebno čast, pljuval bi si sam v svojo lastno skledo, ako bi oddal dragoceni svoj glas takemu kandidatu. Kajneda? stanovski, tovariši, kmetje? Kajneda? Tega pa mi ne storimo in ne storimo. Ampak z veseljem bomo zapisali dne 17. majnika na svoje glasovnice že priljubljeno ime: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor. To smo mi dolžni sami sebi, našim družinam, svoji osebni časti in stanovskemu ponosu! Dr. Verstovšek si pa tudi zasluži to naše zupanje, ker nas kmete spoštuje, vseskozi spoštuje.

2. Pa je ta jezični doktor Božič tudi prestiman. Nas kmete naravnost prezira. On noče priti med nas in k nam. Je pač advokat, ki je navajen, da kmetje hodijo k njemu v kancelijo. Da bi pa on se ponižal in prišel enkrat h kmetu (razun na kak komisijon), tega pa ta ne stori. Pač pa je to storil kandidat K. Z. dr. Verstovšek, kateremu ni bilo vreme preslabo, ne pot pregrda in pretežavna, bla je le prišel med kmete-volilce tje v Razbor pod Urško goro, pa v Podgorje, Legen itd. S to svojo požrtvovalnostjo in pa s svojim uljudnim, prijaznim občevanjem z nami kmeti, si je pridobil povsod kar naenkrat zaupanje kmetov-volilcev, ki mu bodo to veliko požrtvovalnost vrnili z malo požrtvovalnostjo, da bodo namreč vsi storili radi kratko pot na volišče, kjer bodo odločili med štimanim pa jezičnim doktorjem Božičem in požrtvovalnim in prijaznim Verstovšekom, ko bodo dne 17. majnika oddali vsi, prav vsi svoje glasovnice — glaseče se: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

3. K temu je gospod jezični doktor, katerega nam kmetom liberalni učitelji vsiljujejo za našega poslanca, za ta tako imeniten posel naravnost nezmožen in nesposoben; ima namreč čudno slab spomin, je pozabljiv: v 14 dneh pozabil je važen del svojih obljub, danih na velikonočni ponedeljek na shodu v slovenjgraškem Narodnem domu, na drugo nedeljo po veliki noči pa že ni več vedel, ponoviti vseh prejšnjih obljub svojih. In predno bi prišel v Gradec, pozabil bi gotovo vse, prav vse, kar je obljuboval volilcem. Kaj imamo od takega pozabljivega poslanca pričakovati? Torej na eni strani ta veličanska jezičnost, na drugi strani pa ta velika pozabljivost! Ali pa mu manjka resne, dobre volje izpolniti dane obljube, no, potem pa je, no, kaj je potem dr. Božič? Privoščimo ga prav iz srca laži-liberalcem. Mi si pa bomo volili zanesljivega, vseskozi zanesljivega moža za poslanca dne 17. majnika, in ta je kandidat Slovenske kmečke zveze, dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

Otiški Vrh. (Vrlega župana imamo!) Naš župan Janez Verdnik, po domače Podržan, katerega Narodna stranka posebno čišla, češ, da je veleugleden, velepriljubljen itd., se je na zadnjih shodih v Št. Petru in Pamečah odlikoval s posebnim kričanjem in razsajanjem. No, občani smo ga vsaj spoznali v pravi luči! In res vrl pristaš Narodne stranke je. Da je res naroden, je pokazal s tem: Na občinski deski ima nabit razglas o deželnozborskih volitvah nemško-slovenski. Zavzame malone vso tablo. Pozneje je nabil več Kundmachung, čisto nemških seveda, a teh ni nabil na nemški del razglasa, marveč na slovenski, tako da je ta čisto zakrit: Heil taki narodnosti takozvane Narodne stranke. Narodni stranki pa častitamo, da ima tako uglednega pristaša, kakor je župan Verdnik-Podržan, razgrajalec na shodih K. Z.

Pameče. Motiti je hotela nedeljski shod K. Z. peščica liberalcev-razdiralcev, pa se je sama korenito zmotila ta liberalno-razdiralno navdahnjena deteljica Vrečko-Kac-Podržan. Nezvesta je namreč postala tej deteljici deteljica-prijateljica Šalamon-Barle-Runove, ki smo jih vsi tako bridko pogrešali, posebno pa tisti osamljeni liberalčki. Taka je torej liberalna zvestoba; kar na cedilu pušča drug drugega. Poparjena pač menda je ta deteljica; saj pa je ravno v soboto bil hud mraz pri nas; posebno o poludne, dasiravno je bil najkrasnejši spomladanski dan, je mraz spreletaval vso zeleno liberalno-razdiralno deteljico, ko se je zvedelo iz Grada, da je po cellem Spodnjem Štajerskem v petek dne 7. maja pogorelo vse brinje do tal, v Gotovljah še celo s koreninami vred.

Pameče. Ugibalo se je tukaj v nedeljo, kaj pač more biti, da so počastili naš kmečki volilni shod od Narodne liberalno-razdiralne stranke samo Vrdnikov Podržan, Vrečko, Kac in Vrdnikov Kralj? „Ja, kje pa so Šalamon, Barle in Runove?“ povpraševalo se je vsepovprek. In namigavalo se je, da pač niso utegnili priti, najbrže so pohiteli tje dol: v Joštova Gotovlje, tlažiti svojega stanovskega učiteljskega tovariša Brinarja in mu kondolirati, da so bili volilci splošne skupine dne 7. maja tako naivni in smešni, da so še celo socialdemokrata Siterja bolj upoštevali in oštevali s svojimi glasovi kakor pa njega — Brinarja, čeprav je tudi on — Brinar — knap, vsaj po rodu. No, dne 17. maja bomo tudi mi z vsemi glasovi zopet poskrbeli še za to, da ne bo samo učiteljska, ampak vsa liberalno-razdiralna armada lahko šla tako dobro delo usmiljenja izkazovat še za dva stacijona dalje, namreč v Celje — k dr. Božiču.

Pameče. Strašna kazen je nas zadela — nas Pamečane — zadnje nedeljo, pa ne božja, ampak veliko hujska — liberalna kazen. Liberalni gospodi učitelji ali lererji Runove, Barle, Šalamon kar niso hoteli počastiti našega volilnega shoda. Gospodje! Take velike kazni si pa mi vendar še nismo zaslužili.

Troblje pri Slovenjgradu. Dne 8. maja. Mraz smo imeli danes pri nas. No, za zdaj še ni škodoval, ker se je še vlekel strašni dim od včerajšnjega pogorišča, ko je pogorelo vse brinje, ki je tako lepo dišalo, posebno liberalcem-razdiralcem.

Saleška dolina. Pri nas smo povsod dobro pripravljeni na volilni dan 17. maja t. j. v ponedeljek. Vsi kmetje in posestniki gremo volit kandidata Kmečke Zveze, našega priljubljenega in delavnega rojaka profesorja dr. Karl Verstovškega, ki nam domačinom dela povsod čast. Sramota bi bila pač za tisto občino, v kateri še niso dovolj spoznali možje delovanje liberalne, advokatske celjske stranke. Mi davkoplačevalci in domačini si bomo zapomnili zlasti take župane, ki nasprotujejo svojemu domačinu. Hvala Bogu, pri nas jih ni več toliko! Vsi oddajmo do zadnjega volilca glas za kmečkega kandidata, domačina dr. Karla Verstovškega, profesorja v Mariboru. Le ta bo dobro zastopal v deželnom zboru težnje kmečkega stanu. Zmaga bode naša na celi črti! Liberalci so že posebno pri nas sanjali o padcu vrlega Piškega, toda opekli so se. Tako tudi se jim bode godilo v kmečki skupnini.

Opozarjamo na izjavo g. šolskega vodje Runovca med inserati.

Celje, Vransko, Gornji grad, Laško.

dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, Brežice.

Alojzij Terglav, kmet, Št. Peter v Sav. dolini.

Shodi S. K. Z. v gornjegrajskem okraju v Mozirju, v Nazarji, na Rečici, v Ljubnem in v Gornjemgradu dne 9. t. m. so izborno uspeli; govorila sta kandidata Terglav in dr. Benkovič.

Shodi S. K. Z. za vranski okraj se vrše 16. t. m. in sicer po prvem opravilu v Št. Juriju ob Taboru (v cerkveni hiši), popoldne po večernicah pa na Polzeli (pri g. Cimpermanu); ta shod je določen tudi za občino Št. Peter in Št. Pavel. Pozivljamo somišljenike, da agitirajo za obilno udeležbo. Predstavila se bode oba kandidata.

Grozno nervozen je kandidat Narodne stranke Goričan. Že pri navadnih predavanjih preneha govoriti, če kdo samo zakašlja ali pa odpre okno ali vrata. V deželnom zboru pa rabimo mož, ki imajo tudi krepke živce, ker bo prišlo čisto gotovo pogosto do zelo hrupnih prizorov, kateri bi Goričana spravili čisto iz ravnotežja. Zato dne 17. maja ne bomo volili Goričana, ampak dr. Benkoviča in Terglava.

Vransko. Osem lepih kresov in streljanje je nedeljskega večera proslavljalo zmago Kmečke zveze v splošni skupini in vesele živio Pišek!-klice je nesel veter v dolino. Navdušenje, posebno med mladino, je velikansko, nič ne morejo zli jeziki, nasprotnikov.

Vransko. Brinarjevi pristaši so po svojih lepakih želeli Pišek „rekvijeskat in pace“, torej pokopali so ga že pred volitvijo; pa oživljen po 6051 glasovih krepko živi, med tem ko Narodna stranka, prej preprišana naide sijajne zmage, zdaj samaj sebi nagrobnico poje. Žalostnejša še bo pa nagrobnica za Narodno stranko dne 17. maja, ker se bo tudi takrat zgodilo, kar je njen kandidat dr. Karba v preroškem duhu dne 7. maja sam naznanil, ko je videl, kako se stebri Narodne stranke majo: „Ferdamano, kjer se človek najbolj zanaša, pa se vse spodnese. Kaj ne, gospod dr. Karba, 6051 kmečkih, viničarskih, hlapčevskih in drugih „coteljnov“ je prišlo na volišče za Piškega, še večje število bode pa dne 17. maja za dr. Ivana Benkoviča in Alojzija Terglava prišlo na volišče, ker coteljni ne marajo za gospoda. Kako malo maramo za vašo stranko mi kmečki ljudje ali coteljni, ste lahko spoznali v nedeljo zvečer na kresovih in streljanju v proslavo sijajne zmage nad vašo stranko, isto ste lahko spoznali iz dejstva, da so se že začele vaše do sedaj nepristopne trdnjave Prekope, Grajska vas majati, ker so 7. maja pokazale, da nočejo več soglasno gnjilega liberalnega voza vleči, isto pa bodo tudi pokazale 17. maja, ker vsi poznamo vrline (?) liberalnih kandidatov.

Kapla. Na liberalnem nedeljskem shodeku, ki je pa bil vendar imenitnejši kot v Prekopi dne 4. t. m., se je zopet zvijal kandidat, spretni vranski zdravnik Karba, ter po svoji navadi zmerjal duhovnike, ki se predrznejo mešati se v volitve. Gospod kandidat, in sicer najslavnejši kandidat Nar. stranke pomnite: dokler se nam bo jezik gibal, bomo delovali zoper Narodno (?) stranko, in dokler bodo agitirali učitelji in njihovi bratci za Narodno stranko, ki vidno propada, tako dolgo si bodo usojali duhovniki tlelovati v prid Kmečke zveze, ki vidno prospera. Ste razumeli? — Savinjski volilci 17. maja.

Novacerkev. Liberalcem v Novicerkvi nekaj tiho na uho. Pred dvema letoma ste pred svetom zatrjevali, da volite samo seveda kmeta Robleka, da ste pa sicer odločni pristaši katoliške stranke in pa navdušeni za kmečke koristi. Dne 7. maja 1909 pa so bili na volišču volilci izključno kmečkega stanu; večina je oddala glasovnice za nekmeta proti katoliškemu kandidatu kmetu Pišek. Ali vam kdo še more verjeti, da niste zaslepljeni pri doktorski protikmečki in protikatoliški stranki? Pač ni čudno to raz-

merje, če pomislite, da brez razsodka poslušate le takega, ki ne zna drugega kakor po cesti pobirati fige. Figovska stranka.

Gornji grad. Volilni shod dr. Benkoviča in Terglava je bil nad vse sijajen. Nad 150 poslušalcev je pozorno poslušalo oba kandidata dr. Benkoviča in Terglava, navdušenje je priklopelo do vrhunca, ko je dr. Benkovič povedal ogromno število glasov, katere je dobil Pišek. Živijo ni bilo ne konca ne kraja, živijo Pišek, živijo dr. Benkovič in Terglav. Kandidatura obeh je bila soglasno sprejeta; v ponedeljek gredo volit vsi kmetje in zmaga bo zopet naša! Strahovito sta krtačila Terglav in Vasle „narodno“ stranko, ki zasluži vsako drugo ime prej, ko pa „narodna“. Pri nas je itak že pokopana. Kmetje, naženite iz našega okraja v ponedeljek Karba in učitelja Goričana ravnotako, kakor ste pogнали učitelja Brinarja, ki je dobil v cellem okraju skupaj komaj 45 glasov, a naš vrl Pišek pa 740. Kmetje, liberalni učitelji vam ne bodo komandirali!

Brežice, Sevnica, Kozje.

dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

Malusov shod v Veračah pri Kozjem se je neverjetno slabo obnesel. Napovedan je bil v nedeljo dne 9. maja ob 11. uri predp. v prostorih g. Leskoška. Toda niso se upali zborovati, ker je prišlo čez 80 pristašev K. Z., med tem ko je bilo pristašev Narodne stranke vendar celih 6, seveda med njimi obče znani agitator Narodne stranke g. Jelovšek, učitelj v Virštanju. Na zborovanje čakali smo do 1. ure popoldne, pa se ni upal pokazati kandidat Malus; pristaši K. Z. bi ga vendar radi videli in slišali, če zna sploh kaj govoriti. Naprosili so potem župana iz Vezač g. Jakoba Bovha, da jim je izrekel častno besedo, da bode skrbel za mir in red, kakor je tudi storil. Radovedni smo bili, kaj nam bode kandidat Malus povedal, toda to, kar nam je povedal, že zna pri nas vsak otrok, ki je 5 let star; govoril je namreč, kako in s čim se kokoši krmijo, in že pri teh „kukuših“ so se mu roke tresle; ako bi pa prišel v deželni zbor, tresle bi se mu še hlače in bogve, kaj bi se še zgodilo z njim. Naš kandidat pa je g. dr. Jankovič, zdravnik, Kozje. Dne 17. maja vsi pristaši Slovenske kmečke zveze na volišče in zmaga bode naša. — Opazovalec.

Dobje pri Planini. Dne 7. t. m. dobila sta pri splošni deželnozborski volitvi Pišek 42, Brinar 14 glasov. Pulko se je mnogo trudil za svojega Brinarja. Napravil je shod, kar na svojo roko, ter udrihal po poslancih K. Z. in povsem, kar nemore njegov slab želodec prenesti. Beračil je skoro cel teden za glasove po občini. Ljudstvo si je pa mislilo. Ako ni tvoj tovariš boljši kakor si ti, potem se pojta solit oba skupaj. Pulko pusti že enkrat svojo liberalno agitacijo, saj vidiš, da te ljudstvo nemara.

Dobje pri Planini. Dne 9. t. m. imel je pri nas gosp. dr. Jankovič volilni shod. Volilci so navdušeno odobraval njegova izvajanja. Samo Pulkotu ni bilo prav in je ugovarjal. Toda skupil jih je od gospoda dr. Jankoviča prav pošteno. Mnogo smeha in zabave nam je napravil Pulko, ko nas je začel učiti, da se moramo držati gesla: „Svoji k svojim“. Ali se pa on drži tega gesla. Ali je Detoma Slovenec, ko hodi k njemu kupovat in v gostilno, kjer mu je njegov ljubček „Štajero“ vedno na razpolago. Ali je to narodno, če se pri občinskih volitvah bojuje za štajercijance, proti Slovencu? Ali je to narodno, če ga pred sodnijo vedno zastopa nemški odvetnik Zrnagst? In taki ljudje nas hočejo učiti narodne zavednosti, ki ji sami ne razumejo. Če mu je „Slovenski Gospodar“ posebno v želodec, nam je to vse jedno, mi bomo agitirali, da še dobi več naročnikov. Volilci dne 17. maja vsi na volišče, ne dajte se od nikoga premotiti, ampak napišite na volilne listke: Dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

Velika železniška nesreča pri Pesnici.

V torek ponoči se je dogodila grozna nesreča na progi južne železnice med postajama Št. Ilj in Pesnica. Osočni vlak, ki je prišel v smeri od Grada in bi moral po voznem redu priti v Maribor ob 1 uri in 8 min. v jutro, je bil zadržan pred postajo Pesnica. Za tem vlakom je prišel po istem tiru brzovlak z Dunaja (koroški brzovlak). Brzovlak ni dobil nikakega znamenja na šentiljski postaji, da proga pred njim ni prosta. Z navadno hitrostjo je brzovlak vozil proti Pesnici in zavozil v pred postajo stoječi osočni vlak. Sprevodnik Krainz iz Maribora, ki je bil na zadnjem vozu osobnega vlaka, je v zadnjem trenutku zagledal brzovlak prihajajoč in je skočil z vlaka, da se reši. Krainz si je pri skoku zlomil nogo in bil tudi drugače težko poškodovan. Zadnji voz osobnega vlaka je bil kl sredi prazen. Stroj brzovlaka je razbil zadnji voz popolnoma, poškodoval druge vozove in skočil iz tira, kateri je bil popolnoma skrivljen in razdrt.

Slikar Walter iz Maribora je bil od razbitih ostanov voza, v katerem se je peljal, popolnoma zmečkan, celo njegovo truplo je bilo okrvavljeno, da ga ni bilo skoraj moči spoznati.

Težko ranjen je bil tudi poročnik Kvandest, sin mariborskega spediterja.

Vzrok te nesreče je še nepojasnen, le toliko se meni, da aspirant Slanski na pesniški postaji ni toliko kriv, kakor pa čuvač na šentiljski postaji, ki je brzovlak spustil naprej, akoravno ni bil iz Pesnice obveščen, da tir ni prost.

Koroško.

Proč od celjske Zadrúžne zveze! Na več shodih Kmečke zveze v slovenjgraškem okraju, na katere so prišli tudi somišljeniki iz bližnje Koroške, so pristaši takozvane Narodne stranke vročekrvno in ognjevitó kričali: Korošci vun! Primeren odgovor temu je dala slovenska hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu, ki je te dni naznanila celjski Zvezi svoj izstop. Gotovo bodo sledile tudi druge koroške posojilnice, ki so še včlanjene pri celjski liberalni Zvezi.

Celovec. V soboto je bila v uršulinski cerkvi poroka g. dr. Alfonza Šibernika z gđ. Rozo Apihovo, hčerko vpok. g. prof. Apiha. Poročil ju je msgr. V. Podgore, moža (prihi) sta bila vladni svečnik g. dr. J. Šket in zasebnik g. Zarja. Navzoči so bili vsi odličnejši slovenski krogi celovski, na koru pa so pele gojenke ss. uršulink, med koje je svoje dni tudi spadala nevesta. Častitamo!

Celovec. Na Mesnem trgu je nek porednež s puško ustrelil na deklo Mico Lukenštajnerjevo in jo zadel v roko.

Labod. Tržni dan 4. majnika se je navzlic dežju dobro obnesel. Prignali so 492 ovec in 41 koz. Ovece so šle po 15-40 K, koze po 20-34 K. Prodalo se je vse. Najlepšega skopljencá je kupil rudski župan za 42 K. Kupei so bili prišli iz Tirol, iz Spod. Štajerja in iz Koroškega.

Tinje. Zaprli so kmečkega fanta Jož. Kravta, ker je baje posekal županu F. Kuharju 28 sadnih drevesc.

Volšperg. Dne 3. in 4. majnika je bil tukaj nabor. Potrjenih je bilo prvi dan 22, drugi 26 mladeničev.

Veleizdajniški proces.

Ta čudni proces se vleče od dne do dne dalje. Ubogi obtoženci čakajo in se mučijo v slabih zaporih, a pri obravnavah jim pa državni pravdnik preti z najhujšo kaznijo. Da se obtoženci pri takih okoliščinah že občutijo sedaj kot obsojene in propadle, ni čudno. Propadli so pa že tako in tako skoraj vsi obtoženci, kajti nekateri mladi trgovci so prišli v konkurz, ker so morali zapustiti svoje posle in si ne bodo nikdar več opomogli. Rodovine zaprtih duhovnikov umirajo od lakote in ravno tako rodovine zaprtih učiteljev. Uboge žrtve potrebujejo velike pomoči.

Kako se ta proces vrši, to je pravi evropejski škandal za celo našo monarhijo. Da si čitatelji predočijo postopanje pri tem procesu, navédemo tukaj le en drastični odlomek iz skupne celote zadnjih obravnáv.

Priča pravoslavni župnik Jovan Šepe izjavlja na predsednikova vprašanja, da je prišel leta 1875 v Perno za župnika, pa so se že takrat župljani nazivali Srbe, ter se kot taki še danes počutijo. Prvi čas so bili Hrvati in Srbi jako složni, ali tri leta sem so postali pa odnošaji med njimi zelo napeti radi volitev v občinski svet v Topuskem.

Predsednik: V preiskavi ste pa izrekli, da se je pravoslavno gibanje šele takrat pričelo, ko se je v Perno osnovala kmetijska zadruga. Od tedaj da so začeli nositi srbske barve, jeli čitati „Srbsko Kolo“ in „Srbobrana.“

Priča Šepe: Tega jaz nisem nikdar v preiskavi izrekel. V zapisniku je gotovo pogrešek.

Predsednik: Tu ninikakega pogreška. Priča je nato vse obširno pripovedal o lokalnih razmerah glede širjenja srbstva, „Srbobrana“, „Srbskega Kola“ in občinskih volitev. O Srbiji in kralju Petru pa sploh ni nič slišal govoriti.

Priča Imbre Varovič, že predkaznovan radi goljufije na 4 leta težke ječe, izpove pod prisego, da je skupaj bil zaprt z obtoženim Jovanovičem, pa mu je ta pripovedoval, ko sta se razgovarjala, da bo vse ozemlje notri do Zagorja spadalo pod Srbijo. Tudi mu je povedal, da bo Bosna padla pod Srbijo in v slučaju, ako bodo oni obsojeni, bo nastala po deželi revolucija. Pri razpravah bi bilo pa najboljšje postreljati vse sodnike.

Eden izmed obtožencev je nad to pričino izjave izrekel samo besedico oho! pa ga je predsednik takoj izključil od razprave in je bil dotični kaznovan še povrh z jednodnevni zaporom in postom.

Tako postopanje kaže dovolj osvetljeno postopanje pri procesu, kar ga pa še bolj osvetljuje, je to, da je hučo obteževalna priča za obsojence Babič kar čez noč izginil v Ameriko, ker je ravno on dal lažnjive podatke o obtožencih na zapisnik! Razvoj nadaljnega procesa bo jako interesanten.

Listnica uredništva.

Več g. dopisovalcem iz Sv. Lenarta v Slov. gor. in okolice: Nam je zadeva o liberalnih falsifikacijah natanko znana, toda v privatnih pismih je vendar ne moremo vsakemu razlagati. Stvar pride itak pred sodnijo. Ostanite zdravi in potrpite.

Izjava.

Z ozirom nato, da je pri današnji glavni razpravi pred c. kr. okrajnim sodiščem v Slov. Gradcu gospod župnik Franc Pečnik iz Podgorja izjavil, da nima vzroka trditi in da tudi ni kedaj trdil, da bi bil jaz podpisani vposlal članek v nemške časnike glede zborovanja na veliki petek 1909 v Narodnem domu v Slovenjgradu, in mu jaz tudi verjamem, izjavim tudi jaz podpisani, da nimam vzroka njega kot lažnjiveca imenovati, ter vzamem ta izraz ga obžalujoč kot neopravičen nazaj.

Slovenjgradec, dne 11. majnika 1909.

Mart. Runovc s. r., šole vodja v Št. Ilju.
Dr. Winkler s. r., priča, Dr. Drobnitsch s. r., priča,

„Lilienwebe“

nemški izdelek,
„Komeniuswebe“

češki izdelek
prekaša v kakovosti vsako platnino. 1 komad v dolgosti 20 m za samo 15 K pošlje po poštne povzetju

Karl Berómek, Vamberg
Češko.

Vzorci se pošiljajo zastonj.

Kavo,

žgano in nežgano pošilja po poštne povzetju v vrečicah po 5 kg poštne in carine prosto na vse kraje trgovina „Merkur“

I. Bilc, ilirska Bistrica pri Reki.

Santos 12 K 50 v. San Domingo 14 K. Poseben cenik se pošlje zastonj in franko. 109

Zelo ugodna prilika!

Prodám prostovoljno žago in mlin na potoku, 5 minut daleč od izliva v Savo, pri lepi cesti. Kolodvor Zilanmost je oddaljen 1 uro, trg Radeče 1/2 ure. V kratkem se otvori železniška postaja. Izvrstna lega tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena zelo nizka. Slovenci, ki se zavedate kako veljave, pridite, sicer bo tujec porabil pričujočo ugodno priliko! Prodám tudi pripadajoče posestvo: njive, gozd, travnik, vinograd. Več pove Ant. Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu.

Lepo posestvo pri okrajni cesti v politič. okrsju Brežice z okoli 50 oralov zemlje, in sicer: lpe njive v ravnini, lepi travniki in lepa hosta, kakor lepa lega za nov vinograd, se da po nizki ceni v najem, ali pa prodá. Najemniki ali kupci blagovolijo se zglasti pod: I. B., šte. 16 tega lista. 24

Poslano!

Umetniški zavod Adolf Vogel, Hall pri Inomostu, Tirolsko, se najtopleje priporoča za napravo altarjev, spovednic, prižnic v gotskem romanskem in renesančnem slogu, tabernakeljev, križevih potov, oljnatih slik, božjih grobov, slik za bandere itd. Ilustrirani cenik zastonj. Ako se skličete na „Stražo“, dobite 5% popusta. 106

Cerkveni slikar
Peter Marković
akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih baryah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem atelijéju in izdelujem manjša dela, popravljám tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočám že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Tovarna za žice in mreže
Kunte F. Strašice, Češko

priporoča mreže in žice v lesenem in železnem okvirju, strojne žice, mreže za pesek, kuhinjska cedila, žimnice za pestelje, elastične žimnice, otirače za črevlje, specialitete žičnih žimnic itd. 102

Restavracija
Narodni dom
v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujece.
Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kdor želi trpežno vrhno suktnjo, naj se obrne z zaupanjem na izdelovalca
FRANC STRNSKY v Lišni,
pošta Nemacka (Moravsko).

7 vrhnih sukenj s poštne povzetjem po 1 K 20 vin. komad. Kdor kupi enkrat, kupi zopet. V zalogi je principi-jelno trpežno sukno. Vzorci se ne pošiljajo. 103

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo istega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje, (Štajersko.)

Štajersko platno	meter po 36 vin.
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestih platno mehko	„ „ 48 „
Gorsko platno debelo	„ „ 60 „
Istrija tkanina, mehka	„ „ 54 „
Holandska tkanina, mehka	„ „ 60 „

Vzorci zastonj in pošiljajve čez K 20 - franko.

Za nakup priporočamo tvrdko
M. E. Šepec, Maribor
Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robe, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štufe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7